

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-261-6-10>

**THE PHENOMENON OF POPULARITY OF THE NOVELS ABOUT
«STRANGE CHILDREN» BY RANSON RIGGS**

**ФЕНОМЕН ПОПУЛЯРНОСТІ РОМАНІВ
ПРО «ДИВНИХ ДІТЕЙ» РЕНСОНА РІГГЗА**

Bessarab O. V.

*Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor at the Department
of Foreign Philology
Educational and Scientific Institute of
Philology and Journalism
V. I. Vernadsky Taurida
National University*

Бессараб О. В.

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри зарубіжної філології
Навчально-наукового інституту
філології та журналістики,
Таврійський національний
університет імені В. І. Вернадського*

Vovk A. M.

*2nd year Master Student, Department of
Foreign Philology
Educational and Scientific Institute of
Philology and Journalism
V. I. Vernadsky Taurida
National University
Kyiv, Ukraine*

Вовк А. М.

*магістрант 2 курсу кафедри
зарубіжної філології
Навчально-наукового інституту
філології та журналістики,
Таврійський національний
університет імені В. І. Вернадського
м. Київ, Україна*

Творчість відомого американського письменника та сценариста Ренсома Ріггза автора відомих романів про «дивних дітей»: «Дім дивних дітей», «Місто порожніх», «Бібліотека душ», «Карта днів», «Пташині збори», «Спустошення Диявольського Акра». Саме вони прославили цього письменника на весь світ. На сторінках цих книжок оживають старі фотографії, доповнені таємничими розповідями про дітей із надздібностями, їхніх опікунів і наставників, а також розповідями про жадливі тіні й порожнечі, що поглинають дитячі душі. Ідея зробити фотографію невід'ємним елементом сюжету стала напрочуд вдалою знахідкою автора, яку однозначно відзначили всі читачі. Ці світліни не лише ілюструють книги, але й надають їм особливої атмосфери, створюючи таємничість, необхідну для правильного розуміння тексту [4].

У літературному доробку автора не так багато творів. Його письменницька кар'єра ознаменувалася публікацією роману «Дім дивних дітей», який згодом увійшов до списку бестселерів New York

Times і приніс автору популярність. За жанром серія книг про «дивних дітей» – це «м'яка фантастика» яка була орієнтована на юних читачів та поціновувачів фантастики. Серія книг «Будинок дивних дітей» – 70 тижнів протрималася у списку бестселерів за версією The New York Times у розділі дитяча література [4].

Важко уявити сучасну літературу без фентезі, оскільки вона завжди знаходить свого читача, часто вміщуючи в контекст не лише твори реалізму, а й наукову фантастику.

Незважаючи на поширеність і попит на фентезійні сюжети в літературі, лише в середині ХХ століття під впливом Дж. Р. Р. Толкіна та групи Інклінгів фентезі набуло звичної для сучасного читача форми, а провіні автори встановили стандарт розвитку жанру протягом кількох наступних десятиліть.

До 1950-х років у фентезі загальних рисах склалися певний канон та деякі жанрові різновиди, а також було позначено коло тем і художніх особливостей, але до кінця ХХ – початку ХХІ століття фентезі вбирає постмодерністські прийоми і породжує ще більше піджанрів, а також активно проникає у кінематограф, живопис, музику, а пізніше і у сферу комп'ютерних ігор, що змушує переосмислити саму природу феномену фентезі.

Письменниками першого ешелону стали Дж. Р. Р. Толкін, К. С. Льюїс, М. Муркок, які розвивали жанр та вплинули на світову літературу з 1950 років і до початку ХХІ століття [11, с. 17].

Вивчення творчості одного з найпопулярніших авторів Ренсома Ріггза пропонує вивчення американської культури на прикладах автентичних первинних текстів, які тісно пов'язані з явищами мистецтва, соціальної політики та буденного життя. В сучасному науково-критичному дискурсі творчість автора досліджували вітчизняні та зарубіжні науковці, а саме: Н. Голубенко [1], Ф. Дімарко [8], М. Кузнєцова, Л. Данилкін, Г. Лушнікова, Ю. Варпаєва, М. Яким, Т. Кушнірова [7], І. Фісак, А. Гурдуз [2; 3], Ю. Каде [5], Д. Єрмолевич та ін.

Незважаючи на те, що книга «Дім дивних дітей» написана порівняно недавно (2012 р.), у вітчизняній та зарубіжній критиці уже існує значна кількість наукових робіт, які присвячені вивченню творчості Р. Ріггза та переважно його перших трьох книг серії про дивних дітей. Як зазначає Райф Сьюзан, «концепція книг незвичайна, як і траєкторія Ріггза як автора» [4].

Незважаючи на шалений успіх та популярність відомого американського письменника, дослідженням його творчості та феномен популярності його романів залишаються поза увагою літературознавців

та дослідників. Науково-критичні розвідки та дослідження часткової або присвячені автобіографічному напрямку. Наприклад, монографія редакторки журналу «Deseret News» Вірджинії Ромні присвячена біографії Ренсома Рігза, але без повного занурення в приватне життя автора, творчий доробок автора відходить на другий план включаючи лише зауваження до сюжету творів.

Романам Ренсома Рігза «Дім дивних дітей», «Місто порожніх», «Бібліотека душ», «Карта днів» присвячені роботи Лодж Саллі «Ransom Riggs Returns to Miss Peregrine's Home with 'Hollow City'» та Майка Флемінга Молодшого «X-Men: First Class» Scribe Jane Goldman Scripting «Miss Peregrine's Home For Peculiar Children» в яких проаналізовані та простежені передумови написання даних творів [4].

Більшість літературознавців відносять творчість автора до магічного реалізму. Його фантастичні романи зосереджені на групі «своєрідних» дітей і молодих дорослих, які володіють «другою душею», яка виявляє трансформаційні, надприродні властивості, розповідає про життя Джейкоба Портмана, що відкриває свою особливість протягом усієї серії романів.

Вірменська письменниця Маріам Петросян, досліджуючи творчий доробок автора, зазначає, що «твори автора є репрезентативними для фентезі перших десятиліть ХХІ ст., зокрема, велику роль відіграють екранізації, які сприяють популярності «дебютних» романів-бестселерів. Гексалогія «Дім дивних дітей» Ренсома Рігза особливо оригінальна в постколоніальному аспекті та дотична до актуального проблемно-тематичного комплексу» [2].

Романи відомого американського письменника та сценариста Ренсома Рігза були відзначені декількома літературними преміями та нагородами, як найкращий дитячий бестселер, а свою популярність отримав завдяки захопливому сюжету і незвичайному способу оформлення. Рігз почав писати оповідання, фотографувати та знімати фільми з ранніх літ Після закінчення Університету Південної Каліфорнії зі ступенем кінематографа він намагався потрапити на кінофестиваль, однак ця мрія не збулася, і натомість юнак витрачав багато часу на написання сценаріїв або ведення блогу для Mental Floss, який став основою для написання роману під назвою «Довідник Шерлока Холмса», який був опублікований разом з фільмом про Шерлока Холмса 2009 році.

«Дім дивних дітей міс Сапсан» був його другим проектом, який з'явився після того, як Р. Рігз звернувся до свого видавця Quirk Books із фотографіями, щоб перетворити їх на розповідь. У 2012 році він опублікував ще одну книгу під назвою «Картинки, що говорять», а

згодом після «Дім міс Сапсан» вийшли два продовження серії: «Місто порожніх» у 2014 році та «Бібліотека душ» у 2015 році.

Вірджинія Ромні в своїх відгуках зазначає, що каталізатором написання романів стало захоплення Ріггза старовинними чорно-білими фотографіями, саме серед них він знайшов образи героїв [9].

Дивовижна історія про те, яку Ріггз називає «випадковою кар'єрою», і «ключовий» поворот відбувся в антикварному магазині. Провівши юні роки у Флориді де захоплювався фільмами та колекціонуванням фото, які він разом зі своєю бабусею частенько поповнював купуючи старі знімки, а згодом перетворює їх на «творче золото». Ріггз зазначав, що фотографії стали іскрою для історії, але все одно потрібно було знайти шлях та створити щось на основі своїх вінтажних знімків, особливо тих, які мали «вікторіанський моторошний» характер, і тих, на яких зображені діти [6, с. 32].

Так Ріггз побудував розповідь про 16-річного хлопця Джейкоба Портмана, який подорожує на острів біля узбережжя Уельсу, де знаходить дім для «дивних дітей» міс Сапсан. Його мешканці, один із яких його дідусь, були відправлені на острів не випадково, деякі з них можуть бути ще живі. Все почалося як звичайна історія, а потім перейшло у фантазію та подорож у часі, що створює світ та досліджує інші «витки часу» [4; 8; 10].

Ексцентричні, часто відверто моторошні мешканці дому міс Сапсан для «дивних дітей» постійно перебувають в різних часо-просторових локаціях. Як і перша книга, всі наступні частини серії надихалися старими фото, які автор продовжував знаходити на блошиних ринках і в приватних колекціях.

Досліджуючи на сторінках романів різний час та місце у всесвіті, Ренсом Ріггз створив «біблію» історій та карти, щоб зрозуміти, ким були всі інші «незвичайні люди» світу і, як герої взаємодіяли б з ними.

Романи дуже специфічні, і характерними для них є те, що вони наповнені різними дивними речами, а всі образи незвичні. У романах з'являється нове явище – часові контури, місця, де «дивні діти» та їх директорка живуть лише один день, а потім все знову повторюється.

Таким чином, серія романів Ренсома Ріггза про «дивних дітей»: «Дім дивних дітей», «Місто порожніх», «Бібліотека душ», «Карта днів», «Пташині збори», «Спустошення Диявольського Акра» становлять читацький та науковий інтерес та залишаються широким полем для дослідження феноменальності автора та наукових досліджень літературознавців та культурологів.

Література:

1. Голубенко Н. І. Метафорика національних акцентів у романах Ренсома Рігза. Академічні візії Випуск 2/2021. С. 46-53.
2. Гурдуз А. І. «Дім, в якому...» Маріам Петросян у фентезійному полі кінця ХХ – перших десятиліть ХХІ ст. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету: зб. наук. пр. Сер.: Філологія. Одеса: Гельветика, 2021. Вип. 47.
3. Гурдуз А. І. Трилогія Ренсома Риггза про дивних дітей і криза міфотворчості початку ХХІ століття. Літератури світу: поетика, ментальність і духовність: зб. наук. пр. Кривий Ріг: Криворіз. держ. пед. ун-т, 2017. Вип. 9. С. 52–61.
4. Загальна характеристика творчості Ренсома Ріггза. URL: http://www.yakaboo.ua/ua/author/view/Rensom_Riggz_1/#.WSxKgqAzqoi. (дата звернення: 01.12.2022).
5. Каде Ю. Р. Антропоніми та його значення у романі Ренсома Ріггза „Будинок дивних дітей». Сучасні тенденції розвитку науки та технологій. К, 2016. № 11. Ч. 6. С. 41-44.
6. Корончик В.Г. Елементи магічного реалізму у сучасній американській літературі (На матеріалі роману Ренсома Ріггса «Будинок дивних дітей») // Академія педагогічних ідей «Новація». 2018. № 4 (квітень). АРТ 78-сл. -0,1 д.а. URL: <http://akademnova.ua/page/875548>. (дата звернення: 01.12.2022).
7. Кушнірова Т. В., Фісак І. В. Жанрова своєрідність роману «Дім дивних дітей» Ренсома Ріггза. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2020. № 4 (335). С. 142–150.
8. DiMarco D. Time Appropriation and Phototextual Intervention in Ransom Riggs' Miss Peregrine's Home for Peculiar Children. Misfit Children: An Inquiry into Childhood Belongings /ed. by M. P. J. Bohlmann. Lanham; Boulder; New York; London: Lexington Books, 2016. P. 109– 126.
9. Ginny Romney. Author Ransom Riggs draws inspiration from old photos for Peculiar Children series, sequel 'Hollow City'. URL: <https://www.tmnews.com/story/entertainment/2015/02/24/author-ransom-riggs-draws-inspiration-from-old-photos-for-peculiar-children-series-sequel-hollow-city/47421797/> (дата звернення: 01.12.2022).
10. Mendlesohn F. Rhetorics of Fantasy. Middletown, CT: Wesleyan University Press, 2008. P. 17.